

Zeilen en dweilen

Enkele indrukken rondom een zeilreis van Paramaribo naar Martinique

Rob Verhage

Renate Tjon Lim Sang (editen/foto's)

Paramaribo, 3 februari 2010

Waar komt het vandaan, dat mijn hart harder ging kloppen op het moment, dat ik op een vroege donderochtend in januari de krant opensla en een foto zie van een schoener met volle zeilen op zee., de Eendracht. Zou die nu in Paramaribo zijn? En zou je mee kunnen varen? Eigenlijk droom ik al jaren van een zeereis, maar dat is niet meer zo gewoon als 30-40 jaar geleden, toen er passage geboekt kon worden op schepen als de “Prins der Nederlanden”. Je ziet zo’n schip gewoon voor je. Maar zeezeilen geeft nog eens een extra dimensie aan het varen. Het artikel bij de foto vermeldde, dat er nog enkele plekken beschikbaar waren voor een 10-daagse reis naar Tobago, St. Vincent, St Lucia en Martinique, allemaal eilanden in de de zogenaamde Eastern Caribbean en allemaal op hun eigen manier paradijsjes: mijn hart maakte overuren. Snel de website (www.eendracht.nl) opzoeken. Blijkt er ook nog een goede doelstelling te zijn voor dit schip, namelijk “... het bevorderen van het zeezeilen onder jongeren...” en dat er veel met vrijwilligers gewerkt wordt. Emailtje gestuurd en gelijk antwoord gehad (het was nog steeds vroeg in Paramaribo). Ja, we konden mee en ja, we mochten wel even kijken op het schip om aan te voelen of het iets voor ons zou zijn. Renate heeft ervaring met zeeziekte (die zelfde Prins der Nederlanden) en had dus haar twijfels. De eerste stuurman die we op de Eendracht aantreffen bleek over goed psychologisch inzicht te beschikken en had geen moeite om Renate te overtuigen om mee te gaan zonder de realiteit van zeeziekte te kleineren. Hij gaf aan dat slechts 1 op de 10 mensen blijvend

last ondervinden van zeeziekte na zo'n 2 dagen varen en dat "pillen" en het zeilen zelf veel van deze last konden wegnemen. Moedig van haar, dat ze "deze pil" is gaan slikken.

Na een paar dagen heen en weer gemail, gebel en betaling hebben we aangemonsterd, ons lekker geïnstalleerd in ons eigen hut en kennis gemaakt met bemanning en mede-"opstappers", in totaal ruim 50 personen. Nog even vakantie in eigen land, want we vertrokken pas de volgende dag in de middag in verband met het getij en we zijn in jaren niet zo vroeg in de stad geweest. Als we er zijn brengen we altijd een bezoek aan Soeng Ngie aan de Waterkant, een must voor elke Surinamer en Suriname-ganger vanwege de bijzondere produkten. Michael Soeng Ngie gaf ons enkele lekkernijen mee voor onderweg en T-shirts voor de gebruikelijke propaganda.

Het is bijzonder als je aan komt lopen over de Waterkant en je ziet de 3 hoge masten van de Eendracht boven de gebouwen uitkomen met de wetenschap dat je daarmee strakjes wegvaart. Met behulp van bekwame loodsen worden we op de motor de zee op geholpen. De tussentijd wordt gebruikt om wat basisregels bij te brengen en iedereen op te delen in de 3 wachten genoemd naar de kleuren van de Nederlandse vlag. Elke wacht draait om de beurt 4 uur. Er wordt gesproken over vallen en schoten, lijnen en lieren, zeilen en dweilen en zeunen: ja, dagelijkse schoonmaak valt ook onder de werkzaamheden van de opstappers, alsmede bedienen bij het eten, opruimen en afwassen.

Het is niet moeilijk om er achter te komen wanneer de oceaan bereikt wordt. Metershoge golven en een strakke wind ontlokten de uitspraak van de eerste stuurman dat het vandaag kalm is. De eerste slachtoffers vallen en ze waren te herkennen aan de kenmerken van dweilen. De anderen beginnen met zeilen te hijzen en te wennen aan het "slingeren". Eigenlijk moet je opnieuw leren lopen zonder om te vallen. Echter, de

zeeziekte kan ook plots toeslaan. Als geneesmiddelendeskundige had ik het advies van de vriendelijke scheepsarts afgeslagen om een tabletje te nemen en na 3 uur op zee, midden in een actie van het aantrekken van 1 van de lijnen sloeg een misselijkheidsgolf toe. Gelukkig dat de railing dan dichtbij is. Ik heb me de rest van de avond gevoegd bij het leger “dweilen”. Renate had ondertussen bezit genomen van het sociale centrum van het schip genaamd, de “theetuin”. Dit is een overdekte maar verder open plaats met gerieflijke banken en tafels. Ik heb de verdere nacht de wacht bij haar gehouden. Die eerste nacht werd me de dunne lijn tussen leven en dood duidelijk toen ik op een bankje aan de lage zijde van het schip slapeloos en niet helemaal lekker staarde naar de grote golven zo’n 2 stappen van me vandaan. De strakke wind gaf ons behoorlijke vaart en liet het schip ook behoorlijk overhellen. Wanhopig probeer je je blik op de horizon te houden, maar die zie je niet altijd in het donker. En zo joegen we 2 dagen voort met een enkel regenbuitje maar gelukkig verder heerlijk Caraibische weer, op en af in de wacht, hetzelfde in de kooi, af en toe zeilen aantrekkend, starend in de golven of naar het einder waar vooral in de ochtend spectaculaire luchten ons begroetten. Op een schip verloopt de tijd anders dan aan land, vind ik. Waar je op het land geen tijd hebt, is er nu overvloed. Mogelijk omdat je nu eenmaal aankomt wanneer je aankomt: er is geen gaspedaal of kortere route. We bereikten Tobago 1 dag voor op schema. De Eendracht had nog nooit zo snel gevaren werd me verzekerd: 500 zeemijlen in 48 uur.

Na een paar dagen zeilen begonnen de individuele kenmerken van de mede opvarenden tot ons door te dringen. In zo’n kleine gemeenschap aan boord blijven de soap-taferelen niet uit, maar daarvan hoeft je je niets aan te trekken als je niet wilt. Het mag gezegd worden: liefhebbers van zeezeilen hebben allemaal gemeen, dat ze flexibel zijn en sociaal. Leeftijden en persoonlijkheden verschilden verder nogal, maar het was een aangename verrassing om een aantal mensen uit Zeeuws-Vlaanderen

tegen te komen. Heel belangrijk, de kok Jean Paul (JP) van Westen kwam uit Sluis en kende dus de naam Verhage wel. Hij bleek ook te beschikken over het geheime recept voor appelbollen van Pietje Vaas van het Noordzee Hotel in Cadzand waar ik enkele zomervakanties als hulpkok heb doorgebracht. Ik was vervolgens bezig een stuk of 60 appels te schillen, volgens de Haagse ex-bakkers aan boord van de verkeerde appelsoort. Echter JP toverde die om in de heerlijkste appelbollen ooit. Weg de mythe dat je bepaalde appels nodig hebt voor appelbollen. Je hebt het geheime recept en de kunde nodig! Is het nog nodig om te vertellen, dat we elke dag gesmuld hebben vande maaltijden die JP ons wist voor te schotelen? Speciale vermelding voor de broodbakker Appie, die begon te klagen toen op een dag 13 broden maar net voldoende bleken te zijn. Elke dag vers brood in alle soorten en maten, waarbij vooral het suiker- en notenbrood opvielen.

Vanaf Tobago was het dagelijks eiland-hoppen: voor anker in een prachtige baai met beboste hellingen rondom azuurblauw water (je verwacht elk ogenblik een piratenschip om de hoek te zien komen), tripjes naar land, zwemmen en snorkelen, wandelen en winkelen, de plaatselijke keuken uitproberen, ontmoetingen met de plaatselijke rastafari's en andere eilandbewoners. Renate beleefde een eigenaardige ommekeer: van dweil naar scheepsfotograaf. De kleine 2000 foto's geven een fantastisch beeld van het reilen en zeilen van de resterende 8 dagen met de Eendracht. Diverse opstappers zijn bezig met hun eigen selectie van foto's en die zullen over enige tijd wel ter beschikking komen. Ook kan verwezen worden naar de vele folders en boeken over de Eastern Caribbean. Wij hebben nu gezien, dat geen van ze overdrijven en verdere woorden zijn daarbij overbodig. Temidden van deze pracht rest slechts een compliment voor allen in de organisatie van de Eendracht.